

Om akkrediteringsprosessen

Etablering av grunnskolelærerutdanninger på masternivå – veien videre
Øystein Lund, tilsynsdirektør i NOKUT

Mot etablering av integrert master

En spennende prosess – stor interesse og høyt trykk

NOKUT ønsker i denne prosessen å

- sikre høy kvalitet i utdanningene
- sikre en forutsigbar og smidig søknadsprosess
- bidra til kvalitetsutvikling

Søke etter nåværende forskrift

- NOKUT forholder seg til forskrift frem til ny forskrift trår i kraft
- Alle nye lærermastere skal oppfylle de gjeldende kravene i studietilsynsforskriften

Mer forutsigbar prosess

- Kjent regelverk
- Samme tidshorisont som for andre masterutdanninger
- Foreslått overgangsordning til 31. desember 2018
- Strengere krav kommer – veiledning kommer også

Tilsyn i 2019

NOKUT vurderer tilsyn med

- alle de nye utdanningsprogrammene for grunnskolelærere for å sikre at de holder forventet nivå
- både selvakkrediterte og utdanninger akkreditert av NOKUT
- Rimelig stor sikkerhet for at det blir tilsyn, men tidshorisont og innretning er mer åpen

Søknadsprosessen

- Ordinær søknadsfrist 15. september
- Sakkyndige komiteer vil vurdere om studiet oppfyller faglige krav.
- NOKUT gir råd om hvordan institusjonene bør fremstille seg.
- Samme akkrediteringskrav for studier når NOKUT akkrediterer som når institusjoner akkrediterer med egen fullmakt

Hovedtrekkene i søknadsprosessen

Viktige datoer

- Søknadsfrist: 15. september
- Studieplan oppdatert mot nasjonale retningslinjer:
Innsendt innen 1. november

Frem mot søknadsfrist

Faglige seminar

26. april:

- gjeldende krav
- hvordan søke NOKUT

16. juni:

- hvordan lærerutdanningsmiljøene skal møte kravene i studietilsynsforskriften

Spesielt for selvakkrediterende institusjoner

- Skal oppfylle samme krav

NOKUT vil be om å få tilsendt

- Studieplan
- De faglige vurderingene
- Akkrediteringsvedtak

Frist for selvakkreditering etter gjeldende forskrift:

31. Januar 2017

Kravene i studietilsynsforskriften

§ 7-1. Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a) Reglement og styringsordning
 - b) Klagenemnd
 - c) Læringsmiljøutvalg
 - d) Utdanningsplan
 - e) Vitnemål og Diploma Supplement
 - f) Kvalitetssikringssystem.
-
- Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.
 - Rekrutteringen av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.
 - For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

§ 7-1. Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a) Reglement og styringsordning
 - b) Klagenemnd
 - c) Læringsmiljøutvalg
 - d) Utdanningsplan
 - e) Vitnemål og Diploma Supplement
 - f) Kvalitetssikringssystem.
-
- **Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.**
 - Rekrutteringen av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.
 - For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

§ 7-1. Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a) Reglement og styringsordning
 - b) Klagenemnd
 - c) Læringsmiljøutvalg
 - d) Utdanningsplan
 - e) Vitnemål og Diploma Supplement
 - f) Kvalitetssikringssystem.
-
- Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.
 - **Rekrutteringen av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.**
 - For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

§ 7-1. Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a) Reglement og styringsordning
 - b) Klagenemnd
 - c) Læringsmiljøutvalg
 - d) Utdanningsplan
 - e) Vitnemål og Diploma Supplement
 - f) Kvalitetssikringssystem.
-
- Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.
 - Rekrutteringen av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.
 - **For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.**

§ 7-2. *Plan for studiet*

- Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

§ 7-2. *Plan for studiet*

- Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, som er tilpasset nivå, omfang og egenart for studiet.

Kommentar

Krav i forskrift...

...men enda sterkere i rammeplanen!

§ 7-3. Fagmiljø tilknyttet studiet

- Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Kommentar:

- *Kapasiteten i miljøene må økes. Mer forskningstid – flere stillinger*

§ 7-3. Fagmiljø tilknyttet studiet

- Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet. For de ulike sykluser gjelder i tillegg:
 - b) For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

§ 7-3. Fagmiljø tilknyttet studiet

- Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid. For de ulike sykluser gjelder i tillegg:
 - b) For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumentere resultater på høyt nivå.

Kommentar:

- *Rykker opp en divisjon*
- *Like utfordrende som spørsmålet om stillingskategori*

§ 7-3. Fagmiljø tilknyttet studiet

- For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Kommentar

Pass på å prioritere dette like sterkt som forskningstvingde

Hvem skal akkreditere mastergrader?

- Universiteter selvakkrediterer
- Høgskoler selvakkrediterer masterutdanninger på fagområder der de har ph.d.
 - NOKUT vurderer hva som dekkes av fagområdet – normalt kommer dette frem i ph.d.-akkrediteringen.
 - Men: Ingen ph.d. er akkreditert med høyde for slik fullmakt.
 - Noen høgskoler har likevel relevante ph.d.-er

NOKUT har igangsatt forarbeid om fullmakter

- Kartlegging av fullmakter
- Sakkyndig utvalg til vurdering av om ph.d.-er gir fullmakt til etablering av grunnskolelærermaster
 - Fire ph.d.-er vurdert: gir fullmakt innen enkelte skolefag, ikke hele bredden
- Styret ved institusjonen har ansvaret

Kjente fullmakter

Har fullmakt

- NTNU
- Nord universitet
- UiT – Norges arktiske universitet
- Universitetet i Agder
- Universitetet i Stavanger

Må søke NOKUT

- Høgskulen i Volda
- NLA Høgskolen
- Høgskulen i Sogn og Fjordane
- Høgskolen i Østfold
- Samisk høgskole
- Høgskolen Stord/Haugesund

Institusjoner med relevante ph.d.-program under vurdering

- Høgskolen i Bergen: Ph.d. i studier av danning og didaktiske praksiser
- Høgskolen i Hedmark: Ph.d. i profesjonsrettede lærerutdanningsfag
- Høgskolen i Oslo og Akershus: Ph.d. i utdanningsvitenskap for lærerutdanning
- Høgskolen i Sørøst-Norge: Ph.d. i pedagogiske ressurser og læreprosesser i barnehage og skole

Studietilsynsforskriftens krav og forholdet til andre bestemmelser

§ 7-1. Grunnleggende forutsetninger for akkreditering

Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a) Reglement og styringsordning
 - b) Klagenemnd
 - c) Læringsmiljøutvalg
 - d) Utdanningsplan
 - e) Vitnemål og Diploma Supplement
 - f) Kvalitetssikringssystem.
-
- Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.
 - Rekrutteringen av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.
 - For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Nasjonale retningslinjer

- Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

- Krav i selve rammeplanen må være oppfylt.
- Departementet legger opp til at ny rammeplan trer i kraft 1. juni

Fra forslaget til rammeplan

- § 4 Programplan og nasjonale retningslinjer
- Det skal utarbeides nasjonale retningslinjer for grunnskolelærerutdanningen for trinn 5–10. Institusjonene må relatere utarbeidelsen av programplanen til disse retningslinjene.

- «må relatere»

Retningslinjer, rammeplan og forskrift

- De nasjonale retningslinjene skal foreligge
- Institusjonene skal relatere til disse og bruke retningslinjene aktivt i program- og emneutforming
- I selve akkrediteringsprosessen vil faktiske program- og emnebeskrivelsene bli gjenstand for vurdering.

Operasjonalisering

- NRLU/UHR utformer nasjonale retningslinjer
- Høringsprosess april
- Fastsettes i september (NRLU må selv spesifisere)
- NOKUTs søknadsfrist: 15. september
- Supplering i tilpasning med nasjonale retningslinjer: 1. november

FoU og fagmiljø

§ 7-3. Fagmiljø tilknyttet studiet

- Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Kommentar:

- *Kapasiteten i miljøene må økes. Mer forskningstid – flere stillinger*
- *KD har gitt uttrykk for sitt ansvar – Institusjonene har ikke i like stor grad adressert dette ansvaret*

§ 7-3. Fagmiljø tilknyttet studiet

- Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet. For de ulike sykluser gjelder i tillegg:
 - b) For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

§ 7-3. Fagmiljø tilknyttet studiet

- Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid. For de ulike sykluser gjelder i tillegg:
 - b) For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumentere resultater på høyt nivå.

Kommentar:

- *Rykker opp en divisjon*
- *Like utfordrende som spørsmålet om stillingskategori*

§ 7-3. Fagmiljø tilknyttet studiet

- For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Kommentar

Pass på å prioritere dette like sterkt som forskningstyngde

Relevant FoU-aktivitet

- Relevans for grunnskolelærerutdanning

Finnes det tilfredsstillende kobling til FoU hvis FoU ikke har kobling til masterfordypningen?

Fagmiljø

- Personer med kompetanse fra praksisfeltet

Fagmiljø langs to akser

- Personer som innenfor fagområdet forholder seg til ulike utdanninger og bidrar til kunnskapsbasen
- Personer som aktivt bidrar inn mot studiet

- Fagmiljøet må ha en relasjon til den aktuelle utdanningen – der studentene erfarer studiet

Fagmiljøet omfatter alle som bidrar til undervisning, veiledning, forskning og faglig utviklingsarbeid relatert til studiet.

Integrert, profesjonsrettet og forskningsbasert

Rammeplanforslaget:

- integrert mastergrad, gjennom progresjonen i det femårige løpet, mellom teori og praksis, og undervisningsfagene imellom

Skal særkravene til master gjelde

- alle deler?
- bare de som leder til masterfordypning?
- også deler som indirekte fører til mastergradsarbeidet?

Profesjonsfag på mastergradsnivå

- 30 studiepoeng i siste to år av utdanningen
- ikke unaturlig at sakkyndige vil regne pedagogikkmiljøet i «det samlede fagmiljøet»
- også aktuelt å stille høye krav til FoU i pedagogikkmiljøet

Metode og vitenskapsteori på mastergradsnivå

Rammeplanutvalget vektlegger

- økt «forskningsbasering» gjennom hele graden

Krav til masternivå også innen vitenskapsteori og metode?

Operasjonalisering av eksisterende krav

Sakkyndig forståelse av eksisterende krav

«Det skal være personer med minst *førstestillingskompetanse* i de sentrale delene av studiet.»

GLU 1-7

- Masterfordypningsfaget
- Profesjonsfag
- Obligatoriske undervisningsfag
- Begynneropplæring
- Øvrige sentrale fag
 - de to øvrige undervisningsfagene à 30 stp.
 - 30 stp. i skolerrelevant fag

GLU 5-10

- Masterfordypningsfaget
- Profesjonsfag
- Obligatorisk norsk og matematikk
- Undervisningsfag II (60 stp.)
- Øvrige sentrale fag
 - undervisningsfag III (30 stp.)
 - skolerrelevant fag (30 stp.)

10/40-kravet for masternivået

Det samlede fagmiljøet

- 10 % professorer eller dosenter
- ytterligere 40 % med førstestillingskompetanse

Mulig forståelse:

- alle som underviser på institusjonens lærerutdanning («det store fagmiljøet»)

Veiledningen:

- «fagmiljøet som er nødvendig for studiet»
 - miljøet tilknyttet faget det tilbys masterfordypning i («det lille fagmiljøet»)

Sakkyndig forståelse av 10/40-kravet

Vi regner med at sakkyndige vil legge masterkrav til grunn for både det «store» og det «lille» fagmiljøet, og muligens også stille det høyeste kompetansekravet også til profesjonsfagets fagmiljø.

Krav om hovedstilling

- De 50 % som må ha hovedstilling skal ha hovedstilling ved *institusjonen*
- Den enkelte institusjon må redegjøre for tilknytning

Fagmiljø og flercampus

- Fagmiljøene skal være reelle
- Institusjonens samlede fagmiljø
- Fagmiljøet som studentene møter

Nøkternhet i masterporteføljen

- Samarbeid
- Kravene blir strengere
- NOKUT vil starte tilsyn
- Institusjonens evne til å forbedre fagmiljøet
- Spisse profilen – skjerpe fagporteføljen